

Riksdagens protokoll

2004/05:97

Måndagen den 4 april

Kl. 12.00 – 13.12

Protokoll
2004/05:97

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 22, 23 och 24 mars.

2 § Anmälan om kompletteringsval till konstitutionsutskottet och kulturutskottet

Förste vice talmannen meddelade att Socialdemokraternas riksdagsgrupp anmält att Yoomi Renström skulle fortsätta som suppleant i konstitutionsutskottet och kulturutskottet under Kenth Högströms sjukledighet.

Förste vice talmannen förklarade vald *under tiden den 1–30 april* till

suppleant i konstitutionsutskottet

Yoomi Renström (s)

suppleant i kulturutskottet

Yoomi Renström (s)

3 § Meddelande om frågestund

Förste vice talmannen meddelade att vid frågestunden *torsdagen den 7 april kl. 14.00* skulle frågor besvaras av statsminister Göran Persson.

4 § Meddelande om särskild debatt

Förste vice talmannen meddelade att *onsdagen den 20 april kl. 9.30* skulle särskild debatt om den arbetssökandes plats i arbetsmarknadspolitiken äga rum.

5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 2004/05:474

Till riksdagen

Interpellation 2004/05:474 av Harald Nordlund (fp) om vapen- och fredsforskning

Interpellationen kommer att besvaras fredagen den 15 april 2005.

Skälet till dröjsmålet är utlandsresa.

Stockholm den 29 mars 2005

Utrikesdepartementet

Laila Freivalds

Interpellation 2004/05:476

Till riksdagen

Interpellation 2004/05:476 av Elina Linna om det sverigefinska biblioteket

Interpellationen kommer att besvaras den 22 april 2005.

Skälet till dröjsmålet är arbetsbelastning.

Stockholm den 29 mars 2005

Utbildnings- och kulturdepartementet

Leif Pagrotsky

Interpellation 2004/05:479

Till riksdagen

Interpellation 2004/05:479 av Anne Ludvigsson (s) om konkurrenslagen

Interpellationen kommer att besvaras den 22 april 2005.

Skälet till dröjsmålet är tjänsteresa utomlands.

Stockholm den 24 mars 2005

Näringsdepartementet

Thomas Östros

Enligt uppdrag

Fredrik Ahlén

Departementsråd

Interpellation 2004/05:481

Till riksdagen

Interpellation 2004/05:481 av Gunnar Andrén om värdefulla museisamlingar

Interpellationen kommer att besvaras den 22 april 2005.

Skälet till dröjsmålet är arbetsbelastning.

Stockholm den 29 mars 2005

Utbildnings- och kulturdepartementet

Leif Pagrotsky

Anf. 1 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Rosita Runegrund har frågat mig om jag avser att återinföra sista-länken-bestämmelsen och vilka åtgärder jag avser att vidta så att familjebegreppet avseende anhöriginvandring i större mån tar hänsyn till andra kulturers familjegemenskap. Rosita Runegrund har även frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder med anledning av Anhörigkommitténs betänkande.

Anhörigkommittén lämnade sitt delbetänkande om anhöriginvandring i februari 2002 och betänkandet sändes ut på remiss strax därefter. Anledningen till att regeringen i det skedet inte påbörjade något lagstiftningsarbete var att EG-direktivet om anhöriginvandring inte var slutförhandlat. Regeringen ville vänta in resultatet av EU-förhandlingarna för att kunna gå fram med ett samlat lagstiftningsförslag. Förhandlingarna tog dock längre tid än vad som hade kunnat förutses. När direktivet hade antagits i september 2003 tillsattes en utredning som utöver uppgiften att lämna förslag till hur direktivet ska genomföras i svensk rätt fick i uppdrag att utreda hur Anhörigkommitténs betänkande förhåller sig till direktivets bestämmelser.

Utredaren har ett omfattande uppdrag, och ett delbetänkande överlämnades till mig så nyligen som den 17 mars. Det delbetänkandet innehåller förslag om hur EG-direktivets tvingande bestämmelser ska genomföras. Övriga frågor, som inkluderar Anhörigkommitténs förslag, ska redovisas den 30 juni i år. Det som återstår för utredaren att ta ställning till är anhöriginvandringen mer generellt.

Anf. 2 ROSITA RUNEGRUND (kd):

Herr talman! Jag vill tacka statsrådet för svaret. Jag lämnade in min interpellation innan det sista delbetänkandet avlämnades.

Jag vill också gå tillbaka ett år i tiden – till februari 2004. Då deltog Barbro Holmberg i en interpellationsdebatt med bland andra Linnéa Darell. Hon sade då att utredningen skulle komma i oktober. Den blev försenad, och kom nu. Sedan får vi ett lagstiftningsarbete, sade hon, och fortsatte: Sedan får vi också ha en vidare debatt här i kammaren även om de olika avvägningar som måste göras. Men jag tror att det är väldigt viktigt att inte skapa falska förhoppningar. Det här handlar om oerhört grundläggande värden och värderingar hos enskilda individer.

1997, när utlänningslagen förändrades, togs sista-länken-bestämmelsen bort. Kristdemokraterna har hävdad sedan dess att den bör återinföras. I dag kan man få uppehållstillstånd som anhörig om man ingått i samma hushållsgemenskap och bott tillsammans till dess att barnet eller barnen lämnade hemlandet. Vidare får det inte gå mer än två år från det att barnet eller barnen fick uppehållstillstånd etcetera. Vi anser att det ligger i sakens natur att när vuxna barn som är över 18 år har flyttat eller flytt till Sverige så är det ingen självklarhet att deras föräldrar har anledning eller möjlighet att göra det samma. Men med stigande ålder och tilltagande oförmåga eller sjukdom ökar behovet av närhet till anhöriga, och det är i de flesta fall omöjligt att uppfylla alla de nämnda kraven.

I dag är det alltså praktiskt taget omöjligt för nya svenskar att få ett närmare umgänge med, eller att ta hand om, gamla, sjuka föräldrar. Min

*Svar på
interpellationer*

fråga till statsrådet gällde vilka åtgärder hon avser att vidta så att familjebegreppet avseende anhöriginvandring i vidare mån tar hänsyn till andra kulturers familjegemenskap. Jag skulle vilja att statsrådet närmare förklarar hur hon ser på att man med respekt för äldre och med respekt för andra kulturer ser på familjegemenskapen.

Ta till exempel ett land som Japan. Där lever vuxna och barn tillsammans, och där kan vuxna stå för utgifter och kostnader för sina barn även när de är vuxna. Ett barn från Japan som har bott i Sverige under lång tid kanske skulle vilja ha en förälder hit till Sverige. Det är en förälder som har pension och som kan försörja sig själv. Men det är omöjligt. Jag får som många andra riksdagsledamöter kännedom om olika fall, och vi kan ju inte diskutera enskilda fall här i kammaren. Med det som slår mig är det oförstående som finns hos Migrationsverket inför andra kulturers familjegemenskap.

Jag vill också fråga statsrådet vad som ingår i uttrycket ”generellt”, som hon använder i sitt svar när det gäller att man sedan ska diskutera anhöriginvandring. Vad menar statsrådet med att man ska göra det ”mer generellt”?

Anf. 3 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Jag tycker att det är en viktig fråga som Rosita Runegrund tar upp. Jag möter också många människor som kanske har bott i Sverige under väldigt lång tid, som är svenska medborgare, vars barn har vuxit upp här och så vidare. Nu börjar de gamla föräldrarna bli äldre och äldre, och det finns naturligtvis ett behov av att vara nära sina anhöriga.

Jag skulle vilja säga att det inte finns något oförstående hos Migrationsverket när det gäller de här frågorna. Man följer den lagstiftning som regering och riksdag tillsammans har kommit överens om. I dag har vi regeln att det handlar om make, maka och barn under 18 år. Det är de som har rätt till familjeåterförening. Vi har också den möjlighet som nämndes här, nämligen det som gäller hushållsgemenskap. Det är mycket riktigt så att man i vissa kulturer lever tillsammans med sina gamla redan när man kommer till Sverige. Det betyder att det är människor som är äldre och som är beroende av dem som flyttar till Sverige.

Där har vi den här regeln som kanske låter lite fyrkantig när den skrivs i juridisk text, men den handlar om att man just ska ta hänsyn till andra kulturers familjebegrepp. Jag har fått en uppgift om att det förra året kom 2 400 människor i just den här kategorin som det hänvisas till.

Den utredning som vi nu talar om kom med ett delbetänkande den 17 mars. En sak som utredningen föreslår är att make, maka och barn under 18 år ska ha en större rättighet att få återförenas. I dag står det i lagstiftningen att Migrationsverket *får* ge uppehållstillstånd till familjemedlemmar. Det vill den här utredningen ändra till *skall*. Det betyder att den här rättigheten för kärnfamiljen kommer att stärkas.

Den andra frågan handlade om mer generella regler. Det är bland annat just det som utredningen kommer att titta på, nämligen sista-länkenbestämmelsen. Där kommer utredningen att titta på hur många det kan handla om. Man kommer också att titta väldigt mycket på kostnaderna och möjligheten till försörjningsansvar. Sverige är unikt i EU i dag eftersom vi är det enda land som inte har något försörjningsansvar när det gäller anhöriginvandring. Det kommer utredningen också att titta på. Vi

kommer att få en ganska genomgripande utredning som tittar på en rad olika aspekter. Den frågan kommer definitivt att diskuteras väldigt noggrant i kammaren längre fram.

Prot. 2004/05:97
4 april

*Svar på
interpellationer*

Anf. 4 ROSITA RUNEGRUND (kd):

Herr talman! Jag tycker att detta var mer klargörande än det svar som jag fick skriftligt. Det är ju så att det ser annorlunda ut i övriga världen när det gäller försörjningsansvar. Vårt land är nu införlivat i EU, och då kan det också ställas andra krav när det gäller försörjningsansvar. Det innebär att vuxna och barn kanske kommer att kunna leva tillsammans i vårt land. Det är kanske bra att det utreds mer.

Jag tror att Anhörigkommittén fick sina direktiv år 2000, och kommittén har ju kommit fram till slutsatser som, i mitt tycke, är bra när det gäller anknytningsärenden och sista-länken. Det är en parlamentarisk utredning som har gjort ett väldigt gott arbete och lämnat ett bra förslag. Jag tycker att det kan diskuteras redan i dag, men tydligen ska det diskuteras ännu djupare med anledning av det här delbetänkandet.

När det gäller de känsliga frågorna om sista-länken och kostnaderna innebär EG-direktivet ett minimum som vi ska införa. Så är det ju. Men varje land har dessutom möjlighet att göra egna bedömningar och egna lagregleringar. Jag vill mana regeringen att ta hänsyn till detta när det gäller sista-länken så att det kommer att bedömas individuellt beroende på olika kulturer.

Jag har träffat människor i min ålder som har en ensamstående förälder i något annat land. Det har varit Japan, Polen och andra länder. De nya svenskarna mår dåligt. De klarar inte sitt arbete och sin tillvaro på samma sätt här i Sverige när de vet att de har en förälder i ett annat land som kanske inte har några andra släktingar eller något annat barn. Sista-länken ger möjlighet att kunna få en familjegemenskap. Jag tycker att det är oerhört viktigt.

Som jag har sagt tidigare sitter jag inte i socialförsäkringsutskottet. Jag är inte så väldigt påläst i de här frågorna. Men jag får de här ropen på hjälp från mina väljare. Jag har sett att det har varit utredning på utredning, och då får jag en känsla av att regeringen inte vågar fatta ett beslut. Man vågar inte erkänna att det beslut som fattades 1997 kanske inte var det allra bästa för de nya svenskarna eller för de äldre som finns i ett annat land. Det är utredning på utredning.

Jag har läst Anhörigkommitténs förslag. Det var ett tvärpolitiskt betänkande som jag tycker skulle ha tagits på fullt allvar och jobbats lite mer med. Jag tycker att regeringen backar lite och fegar i den här frågan.

Anf. 5 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Jag kan delvis förstå att Rosita Runegrund tycker att det ser ut som om det är utredning på utredning och att vi inte riktigt vågar ta ställning. Men jag skulle också vilja påminna om att när Anhörigkommittén arbetade med sitt betänkande var det väldigt många diskussioner i kammaren om de här parallella processerna. Å ena sidan hade vi en parlamentarisk kommitté som skulle titta på detta, och å andra sidan jobbade vi med ett EG-direktiv. Det var en av anledningarna till att vi, när utredningen kom och EG-direktivet nästan var klart, tänkte att vi

skulle föra ihop de här processerna. Det är viktigt att vi har en och samma process när det gäller de här frågorna.

Nu blev det ju försenat, och det bidrar naturligtvis till den här uppfattningen. Men jag vill understryka att jag också menar att den parlamentariska kommittén har gjort ett väldigt gediget arbete som nu naturligtvis också kommer in i den utredning som arbetar just nu.

Det förslag som utredningen har kommit med gäller, som jag sade inledningsvis, de delar av direktivet som är tvingande. Men sedan är det helt riktigt som Rosita Runegrund säger att det är väldigt många delar i just det här direktivet som inte är tvingande och som gör det möjligt för oss att ta ställning väldigt generellt. Det gäller bland annat frågan om försörjningsansvar, sista-länken och så vidare. Det är precis det som utredningen nu ska dyka djupare i.

Jag kan se en rad olika komplikationer med försörjningsansvaret. Jag tycker inte att det är någon särskilt lätt fråga. Jag ser verkligen fram emot att få en grundlig genomgång av den frågan. Det är frågor som: Vad händer om vederbörande inte längre kan försörja den gamla som har kommit hit? Det är gamla människor som kanske är sjuka och så vidare. Sedan kanske den som ska försörja dem blir arbetslös och inte längre kan försörja dem. Vad händer då? Jag tror att man måste ta ställning till det innan, och det tycker jag inte är särskilt lätt. Ska vi då slänga ut människor som har kommit hit och varit här ett antal år? Det ser inte jag som möjligt.

Om vi bara ska ha ett försörjningsansvar, innebär det egentligen att det bara är de som är rika och har möjlighet att försörja sina släktingar som kan ta hit dem och inte de andra. Jag tycker att det finns en rad olika komplikationer med ett försörjningsansvar.

Om vi då inte inför ett försörjningsansvar måste vi naturligtvis ta ställning till vilka ekonomiska konsekvenser det får för stat, kommun och landsting. Det måste vi också veta innan. Jag tycker att det finns en rad olika saker som vi måste diskutera här, och det får vi möjlighet att göra när utredningen kommer med sitt betänkande.

Anf. 6 ROSITA RUNEGRUND (kd):

Herr talman! Jag var en av dem som gladdes över delningen så att asyl- och biståndspolitiken fick två olika statsråd. Det är inga lätta frågor. Jag förstår det mycket väl.

Men vi kristdemokrater har tagit ställning. Vi tycker att möjligheten med sista-länken ska återinföras. Då går frågan tillbaka till Barbro Holmberg: Vad tycker hon?

Jag började med att citera Barbro Holmberg. Hon har sagt att det handlar om oerhört grundläggande värden och värderingar hos enskilda individer. Det tycker jag är en bra utgångspunkt. När vi pratar om asylpolitiken annars så pratar vi om att vi ska se till den enskilda människan och till det enskilda barnet, och så måste det ju också trots allt vara. Det är en svår lagstiftning som ska stiftas, men trots allt måste vi utgå ifrån den enskilda individen. Det hoppas jag att Barbro Holmberg har för ögonen när hon lämnar förslag till lagtext.

Jag skulle ändå vilja höra en viljetryckning, om det finns någon vilja hos regeringen att föra in bestämmelsen om sista-länken.

Herr talman! Det jag känner just nu är egentligen precis det som jag redovisade. Jag känner att det här är en mycket komplicerad fråga, och det är precis det som Rosita Runegrund säger. Det handlar om väldigt djupa behov hos människor. Och hur ska vi få en lagstiftning som svarar mot de behoven? Då måste vi titta på till exempel försörjningsansvar. Där ser jag en rad olika problem, men vi måste också se vad de ekonomiska konsekvenserna skulle bli om man inte har ett försörjningsansvar.

Jag känner att jag inte är beredd att ta ställning i den här frågan förrän jag har fått det här betänkandet. Jag har verkligen sett till att utredaren ska borra djupt i de här frågorna och se om det finns lösningar. Jag väntar med att ta ställning i de här mycket svåra frågorna tills vi får betänkandet, och det är inte så särskilt lång tid kvar, utan betänkandet kommer i juni. Jag ser fram emot en debatt under tidiga hösten om just de här frågorna.

Men jag är helt överens med Rosita Runegrund om detta. Jag möter också väldigt många människor som ofta tar upp det här. Jag kan känna det själv. Jag har min mamma uppe i Norrland. Dit är det 85 mil, och *det* känns långt. Jag förstår verkligen att man känner det på det sättet, men vi måste hitta lösningar som är hållbara också för framtiden.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Svar på interpellation 2004/05:460 om amnesti i asylprocessen

Herr talman! Kalle Larsson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta för att den nya instans- och processordningen inte ska få bära alltför många ouppklarade ärenden från den gamla samt om jag är beredd att genomföra en så kallad amnesti i enlighet med de förslag Sveriges Kristna Råd ställer i det så kallade påskuppropet.

Regeringen har den 17 mars beslutat om lagrådsremissen *Ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden*. Remissen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Miljöpartiet och Vänsterpartiet. Jag är naturligtvis liksom Kalle Larsson angelägen om att det ska bli goda förutsättningar för domstolarna när den nya ordningen träder i kraft.

Låt mig först nämna att antalet asylärenden, vilka är de som särskilt kommer att kräva ökade resurser, sedan ett par år minskat och att denna minskning väntas fortsätta. Detta begränsar i viss mån arbetsbördan vid reformtillfället. En del åtgärder är som Kalle Larsson vet redan vidtagna för att ytterligare öka handläggningstakten på såväl Migrationsverket som Utlänningsnämnden. Båda myndigheterna har fått ökade resurser för att hålla nere balanserna och ytterligare resurstillskott till nämnden övervägs. En viktig åtgärd blir vidare, som föreslås i lagrådsremissen, att avskaffa de så kallade nya ansökningarna. Eftersom inemot en fjärdedel av Utlänningsnämndens resurser går till handläggningen av de nya ansökningarna innebär denna förändring att domstolarna undgår en mycket stor arbetsbelastning.

En allmän så kallad amnesti skulle få flera oönskade effekter. För att långsiktigt värna asylrätten är det nödvändigt att varje asylsökande får en individuell prövning av sina asylskäl, där den som behöver skydd i Sverige får uppehållstillstånd medan den som inte behöver skydd återvänder. Om principen om individuell prövning frångås riskerar asylrätten att urholkas. Amnestikravet står alltså även i dålig överensstämmelse med de principer som påskuppropet självt säger sig eftersträva, det vill säga en rättvis, säker och etiskt försvarbar asylprocess som sätter den enskilda människans skyddsbehov i centrum.

Men det finns fler skäl. En human flyktingpolitik måste vara tydlig och förutsebar. Amnestier riskerar att skapa förväntningar på nya amnestier och att locka människor som saknar behov av skydd i Sverige att ta sig hit. Detta bidrar till en större osäkerhet och ovisshet. Det mår människor inte bra av.

Slutligen så skulle det vara olyckligt att vidta åtgärder som kan anses ge orättvisa följder i enskilda fall. Konsekvensen av en amnesti kan bli att två personer som har samma skäl från samma land, men som kommer med kanske några få dagars mellanrum, får helt olika beslut. Inte bara de närmast berörda asylsökandena utan även många andra kommer att ha mycket svårt att se detta som rättvist.

Anf. 9 KALLE LARSSON (v):

Herr talman! Vi har kommit ganska långt nu, när det gäller nedläggningen av Utlänningsnämnden, och det är välkommet och angeläget. Det har också krävt en hel del arbete att till slut få den socialdemokratiska regeringen att inse betydelsen av att domstolar i framtiden prövar asylärenden. Vi kommer från den 1 januari 2006 att överföra prövningen av asylärenden till domstolar. Det handlar om att vi får ett tvåpartsförfarande, muntlighet och ett antal andra delar av processen som kommer att innebära en avsevärt förbättrad rättssäkerhet.

Men det vi nu diskuterar är ju de människor som har kommit under den hittillsvarande processen. Och det är dessa människor som Sveriges Kristna Råd, med stöd av ett stort antal organisationer, nu har tagit sig an. Och när Sveriges Kristna Råd och kyrkan rör på sig, då gäller det att hänga med! Jag har själv hängt med tillräckligt dåligt för att missa några av de viktiga formuleringarna i min interpellation. Jag vill därför, för kammarens protokoll och för debatten, tala om att de krav som Sveriges Kristna Råds påskupprop innehåller är följande:

”Vi sörjer över att barns bästa inte ges prioritet vid beslut om uppehållstillstånd i vårt land

Vi välkomnar ett domstolsförfarande som ger asylsökande ökad rättssäkerhet

Vi uppmanar den svenska regeringen att införa ett nytt domstolsförfarande ge ’amnesti’ åt alla dem som vägrats asyl i vårt land

Vi kräver att rätten till asyl återupprättas och utvidgas på ett sätt som är värdigt ett humant rättssamhälle”

Det är ju det som ministern har att förhålla sig till: en tidigare rättssäker ordning. I riksdagens beslut, socialförsäkringsutskottets betänkande 2001/02:SfU2 står att läsa: ”Enligt utskottets mening är införandet av en tvåpartsprocess med ökad möjlighet till muntlig förhandling av avgö-

rande betydelse för tilltron till asylprövningssystemet. En sådan förändring leder också till ökad rättssäkerhet.” Den tidigare processen har alltså inte varit tillräckligt rättssäker. Det är själva skälet till att den här förändringen nu sker.

Det är det som rimmar så illa med den argumentation som ministern nu presenterar för varför en så kallad amnesti eller nollställning av asylprocessen är onödig. Vi får höra tre argument.

Det första är att man ska långsiktigt värna asylrätten genom att ge en individuell prövning. Men problemet har ju varit att rättssäkerheten i den hittillsvarande ordningen inte har varit tillräckligt individuell. Vi har sett exempel på mallbeslut. Vi har sett exempel där man har glömt att byta ut namnet från ett tidigare ärende när man har övergått till ett nytt. Det har icke varit en individuell prövning i rättssäkerhetens mening. Det är invändningen.

En human flyktingpolitik, säger ministern vidare, måste vara tydlig och förutsebar.

Problemet i dagens process har varit just att tydligheten har saknats och att förutsägbarheten har varit otillräcklig. Någon kallade det vid ett tillfälle – med anspelning på ett tv-program – för Gringolotto. Det var väldigt svårt att veta vem som skulle beviljas asyl och inte. Detta var ytterligare ett skäl till att riksdagen sade att rättssäkerheten måste stärkas.

Det sista skälet som nämns är att det har blivit orättvisa följder i enskilda fall. Om det är något vi har sett i svensk flyktingpolitik av i dag så är det just orättvisa följder av de beslut som fattas.

Migrationsministern har nu inte bara att svara på hur den nya ordningen ska bli, för det kan vi väl diskutera, utan också på varför Utlänningsnämnden egentligen skulle läggas ned och varför det därför var nödvändigt med ett domstolsförfarande. Min mening är att det skulle öka rättssäkerheten.

Anf. 10 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Jag vill säga något om historieskrivningen. Det har inte alls varit svårt att övertala regeringen om att dessa ärenden skulle över till domstol. Det har vi alltid varit för, och vi har alltid varit överens om det. Det har varit grunden. Sedan har vi haft diskussioner om hur själva systemet ska se ut, men grunden har vi varit överens om.

Jag är mycket nöjd med den uppgörelse som regeringen nu har gjort med Vänsterpartiet och Miljöpartiet. Jag har också stora förhoppningar om att vi ska få en bred uppgörelse i riksdagen när det gäller just frågan om ny instans- och processordning.

Anledningen till att vi nu lägger ned Utlänningsnämnden och för över detta till länsrätter och kammarrätter är att vi ska få en ökad muntlighet och en ökad öppenhet i asylärendena. Det är kärnan i reformen, och det kommer att få mycket stor betydelse.

Det kommer också att få indirekta effekter på asylprocessen som helhet. Det kommer att få betydelse såtillvida att det kommer att ställas större krav på Migrationsverket. Migrationsverket blir en part som måste motivera sina avslag inför en domstol. Det kommer också att ställas större krav på de ombud som de asylsökande har, för de måste stödja den asylsökande genom att motivera varför man bör beviljas asyl och föra fram alla de skäl som man kan ha för att få asyl i Sverige. Detta ska ske i

Prot. 2004/05:97
4 april

*Svar på
interpellationer*

en öppen domstolsförhandling innan domen faller. Jag tror som sagt att detta kommer att få mycket stor betydelse för öppenheten och muntligheten.

Vi har under lång tid förberett Migrationsverket på detta, så att verket ska förbättra sina utredningar och klarar av den kvalitetssäkring som krävs i dessa ärenden.

Ett krav som Kalle Larsson läste upp här och som påskuppropet också ställer är att man bör se över lagstiftningen och göra den adekvat i förhållande till de asylsökandes skäl i dag. Där tycker jag också att vi har fått till stånd en bra uppgörelse, så tillvida att vi nu utvidgar skyddsgrunderna så att människor som i dag inte riktigt når upp till det som definieras som flyktingskap och flyktingskäl men ändå känner en stark och välgrundad rädsla för övergrepp i hemlandet också ska kunna få uppehållstillstånd av skyddsskäl. Då sätter vi fokus på det som flyktingpolitik handlar om, nämligen om människor som flyr undan förföljelse – flyr för sina liv – och som har en välgrundad fruktan för övergrepp i sitt hemland. Jag menar att denna reform kommer att vara väldigt viktig.

Jag har några frågor som jag skulle vilja ställa till Kalle Larsson innan vi börjar diskutera detta med amnesti: Vad menas egentligen med ”nollställning”? Betyder det att alla människor som väntar och alla människor som har fått avslag ska få ett permanent uppehållstillstånd per automatik? Ska det alltså ske oavsett om man vet vilka de är, oavsett identitet, oavsett om de har flyktingskäl eller inte – så att man alltså inte ska pröva någonting alls – är det detta som avses med ”nollställning”, eller är det något annat som avses? Det skulle jag gärna vilja veta.

Anf. 11 KALLE LARSSON (v):

Herr talman! Ministern inledde med att säga att socialdemokratiska regeringar alltid har varit för att man överför Utlänningsnämndens ärenden till domstolar. Det är väl ändå ett vridande på sanningen. Initiativet till förändringen kom i en artikel på DN Debatt 1996, och regeringen har under ganska lång tid – fram till det att riksdagen, inte regeringen, fattade beslut år 2001 – varit motståndare. Därefter har det tagit ansevärd tid för regeringen, för att uttrycka det försiktigt, vilket också har kritiserats av konstitutionsutskottet, att komma med förslag som skulle innebära att reformen faktiskt också genomförs. Det är en vanlig socialdemokratisk strategi när majoriteten har bestämt något annat än Socialdemokraterna att man säger att man egentligen också tyckte så från början. Det här är ytterligare ett sådant exempel.

Ministern säger att hon är nöjd med uppgörelsen. Hon bör i stora delar tacka Vänsterpartiet för det i så fall. Det var ju vi som argumenterade för den grad av muntlighet som i dag gäller. Regeringen hade ursprungligen en betydligt lägre grad av muntlighet i det förslag man hade när vi inledde förhandlingarna. Det var Vänsterpartiet tillsammans med flera andra partier – Kristdemokraterna, Miljöpartiet, Centern och Folkpartiet – som i den utredning som ligger till grund för lagrådsremissen såg till att barns egna asylskäl ska anses som större och viktigare. Så småningom fick vi också med oss Socialdemokraternas representant.

Det är också vi som har drivit frågan om att många av dem som i dag får uppehållstillstånd av humanitära skäl i stället borde få det på flyktingkonventionens grund eller på grund av skyddsbehov i övrigt. Det är

bra om ministern är nöjd med att Vänsterpartiet tillsammans med andra partier har lyckats förändra regeringens politik på ett antal punkter. Det finns fler exempel på saker som vi också gärna genomför, och jag kan återkomma till det senare i debatten.

De fördelar med den nya processen som ministern nämner är också brister i den gamla. Därför ställde jag min fråga. Alla de utmärkta fördelar med den nya ordningen som ministern räknade upp är ju också brister i hur den gamla har fungerat. Den har inte varit tillräckligt rättssäker. Man har inte fått tala för sin egen sak. Man har inte haft insyn i vilken grund som finns för det beslut som har fattats om ens egen framtid. Därför säger vi nu att det borde vara rimligt att de människor som har kommit hit och behandlats i den tidigare, icke rättssäkra ordningen får en chans att stanna.

Är ministern seriöst intresserad av vårt förslag om en nollställning och vill veta mer och tycker att vi borde sätta oss ned och utreda det – ja, om det finns en sådan utsträckt hand så kan vi ha ett möte om detta nu direkt efter denna debatt om så önskas. Men det är nog inte detta som ministern är intresserad av. Hon letar i stället efter argument för att avfärda förslaget. Vi lyssnar gärna på vad ministern själv tycker är möjligt.

Men för vår del anser vi att detta handlar om de människor som lever gömda i Sverige, som har gömt sig för att de har misshandlats av en orättvis asylprocess, om dem som väntar hos Migrationsverket och om dem som väntar hos Utlänningsnämnden. Dessa människor har, om det inte föreligger synnerliga skäl emot det, rätt till uppehållstillstånd i vårt land. Det är vad en nollställning eller en så kallad amnesti innebär. De har kommit hit under en ordning som har varit rättsosäker. Det handlar om människor som har utvisats till Iran men som har varit alltför rädda för att åka tillbaka – de har varit rädda för att stenas när de kommer hem. Det handlar om människor som har utvisats till Palestina men som inte kan återvända till sitt hemland.

Det finns många människoröden som man skulle kunna berätta om. Ytterst handlar detta om politisk vilja. Jag frågar: Har ministern någon som helst sådan vilja?

Anf. 12 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Ska vi tala om historieskrivningen igen? Kalle Larsson sade att vi hade varit motståndare till domstol. Det är faktiskt inte så, och det tror jag att Kalle Larsson är väl medveten om.

I utredningen föreslogs att ärendena skulle överföras till domstol, och det var alla sju partier överens om. Sedan har det varit en diskussion om hur strukturen ska se ut. Jag tror att det är bra att vi har vänt på alla stenar för att hitta det bästa systemet.

Jag noterar trots allt att Kalle Larsson ändå inte riktigt definierar vad en nollställning handlar om. De som redan har fått ett beslut ska få sin sak prövad igen om jag förstår saken rätt. De som har gått ur systemet och är gömda i Sverige och som har fått sin sak prövad inte bara en, två utan kanske tre, fyra eller fem gånger ska också få sin sak prövad en gång till. Om jag förstår saken rätt är det vad som är tanken.

Samtidigt är tanken att det ska bli färre ärenden att pröva. De som väntar ska få ett permanent uppehållstillstånd utan prövning. Ska det prövas över huvud taget? Jag skulle ändå vilja att Kalle Larsson svarar på

den frågan. Ska vi inte pröva någonting? Ska vi se till att alla människor får ett uppehållstillstånd oavsett om vi vet identiteten och oavsett om det är människor som faktiskt har flyktingskäl?

Det skulle kanske betyda att vi visserligen ger permanenta uppehållstillstånd till människor, men de får inte sin flyktningförklaring som de har rätt till. Det är ändå viktigt att Kalle Larsson svarar på den frågan. Det är uppenbarligen en väldigt viktig fråga för Vänsterpartiet.

Kalle Larsson för fram det som att det handlar om hänsyn till den nya ordningen. Jag kan inte riktigt se hur det skulle bidra till att få ned ärendemängden och göra handläggningen mer effektiv. Den ordning vi har i dag är inte rättsosäker. De brister vi har i dag är precis det som Kalle Larsson pekar på. Det är en brist på muntlighet och öppenhet. Det är någonting som är väldigt viktigt att åtgärda.

Det åtgärdar vi på flera olika plan. Dels åtgärdar vi det genom att se till att Migrationsverket förändrar sitt sätt att arbeta. Dels åtgärdar vi det genom att se till att Migrationsverkets underlag för sina beslut blir offentliga så att alla människor kan ta del av det. Dels åtgärdar vi det genom reformen så att det blir en mer öppen process.

Jag håller med om att det är viktigt. Det är kärnan i reformen. Det är också det som vi hela tiden har pekat på när det gäller att föra över ärendena till domstol, vilket är det viktiga.

Anf. 13 KALLE LARSSON (v):

Herr talman! Migrationsministern vill inte använda ordet rättsosäker. Hon säger att den tidigare processen har haft brister i rättssäkerheten. För mig kan man kalla det lite vad man vill: hänsynslös rättssäkerhet, brutal flyktningpolitik. Man har förnedrat människor i en process som har inneburit att de ibland har sänts tillbaka till förföljelse och försvinnanden.

Sverige har föga hedrande världsrekord i antalet fällningar för brott mot FN:s tortyrkonvention. Det är många runtom i hela detta land som just nu gör uppror mot svensk flyktningpolitik, dikterad och stödd av flyktningminister Barbro Holmberg.

Vilka ska det gälla? frågar ministern. Hade ministern varit seriöst intresserad borde vi sätta oss ned och diskutera den frågan. Jag har inte sett någon sådan inbjudan. Jag kan själv ställa en inbjudan till ministern: Ge mig en tid och ett datum, så sätter vi oss ned och talar om detta.

Min uppfattning och ingång i sådana diskussioner skulle vara att de som har funnits i asylprocessen och i dag befinner sig bland de gömda och de vars ärenden är hos Utlänningsärenden för överprövning eller hos Migrationsverket för första prövning bör omfattas.

Jag kan tänka mig att man gör ett visst undantag för den som har begått grov brottslighet, men i övrigt bör ingen prövning ske. Varför inte? Jo, därför att de har kommit hit under en period av rättssäkerhet och med brister i rättssäkerheten. De bör inte behöva bära kostnaderna och lidandet som den processen medger.

Avslutningsvis vill jag säga att ett stort antal organisationer står bakom påskutpropet. Jag ska nämna några. Det är Afghanska föreningen i Sverige, Centerpartiet, Centerkvinnorna, Ingen människa är illegal, Kristdemokraterna, Kristna Studentrörelsen i Sverige, SKTF, Somaliska Riksförbundet, Sveriges Muslimska Råd och Vänsterpartiet.

Kan Barbro Holmberg ge tre, fyra exempel på organisationer som stöder svensk flyktingpolitik av i dag? Det vore värdefullt.

Prot. 2004/05:97
4 april

Anf. 14 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Kalle Larsson vill att vi ska sätta oss ned och diskutera. Men vi står ju här just nu och diskuterar de här frågorna, eller hur? Jag tycker ändå att jag fick ett svar. Det bör över huvud taget inte ske någon prövning. Det ska gälla oavsett om det är flyktingar som kommer eller om det är människor som vi inte vet vilka de är. Det är som jag ser det ändå ett tydligt besked.

Frågan om rättssäkerhet blir väldigt konstig i samband med amnestier. En amnesti innehåller också en gräns. Vad jag förstår motsätter sig inte Kalle Larsson det. Det är en tidsgräns. De som kommer före en viss tid ska inte provas, de som kommer efter den tiden ska provas i vanlig ordning.

Antag att det kommer en familj där mannen kommer före fem i tolv och kvinnan kommer efter. Det kan också vara syskon där några kommer före och några kommer efter. Det blir en rättssäkerhet. Hela grunden för rättssäkerheten slås ut med en sådan ordning.

Rättssäkerhet handlar om att få rätt beslut och i rätt tid. Det ska vara en förutsebarhet. Man ska kunna veta att lika fall ska behandlas lika. Det är trots allt grunden för rättssäkerheten i Sverige i dag.

Överläggningen var härmed avslutad.

*Svar på
interpellationer*

8 § Svar på interpellation 2004/05:468 om den svenska asylpolitiken

Anf. 15 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Sven Brus har frågat mig vilka omedelbara åtgärder jag avser att vidta med anledning av den allvarliga förtroendekris som enligt honom har drabbat svensk asylpolitik.

Jag vill ta interpellationen som ett tillfälle till en öppen och saklig diskussion kring fundamentala frågor, där vi är överens om grundläggande värderingar, men där vi i olika frågor skiljer oss åt i vår syn på verkligheten och då naturligt nog också om vilka åtgärder som är ändamålsenliga.

Den nuvarande ordningen för asylpolitiken är tillkommen under årtionden av lagändringar av riksdagen, där humanitet och rättssäkerhet i systemet varit i fokus. Det har gällt för lagstiftaren att hitta en hållbar balans som tillgodoser både de värderingar vi vill främja och nödvändigheten av att i den värld som omger oss upprätthålla en reglerad invandring. Nya förhållanden kräver en fortsatt utveckling av politiken. Att se vilka utmaningar asylpolitiken och migrationspolitiken som helhet står inför och lägga fram förslag till åtgärder är regeringens ansvar. Detta måste göras även när den enklaste vägen ibland skulle vara att undvika de svåra bedömningar som krävs för en uthållig politik. Den enskilt viktigaste frågan för mig är hur asylrätten bäst värnas, nationellt, inom EU och i ett globalt perspektiv.

Sven Brus frågar om planerade åtgärder. Han nämner själv ett kommande regeringsförslag, och även om det ännu inte ligger på riksdagens bord vill jag därför också själv ta upp det. Jag syftar på innehållet i den lagrådsremiss om en ny utlänningslag med en ny instans- och processordning i utlännings- och medborgarskapsärenden, som regeringen den 17 mars beslutade om. Remissen bygger på en överenskommelse mellan regeringen, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, men jag hoppas och tror att propositionen kommer att få just en sådan bred uppslutning i riksdagen, som Sven Brus efterlyser.

Rättssäkerheten i asylärenden är enligt min mening i internationellt perspektiv redan på hög nivå, men den nya instans- och processordningen kommer med överprövning i domstol, tvåpartsprocess och möjlighet till muntlig förhandling att få de sökande att känna större tilltro till hur deras ansökningar behandlas.

Det finns en stark tendens att diskutera asylsökandes skyddsbehov som en fråga om humanitära skäl. Detta ser jag som angeläget att vi kommer bort ifrån. Fokus bör enligt min uppfattning ligga på skyddsbestämmelserna. Så är också fallet i regeringens förslag till ny utlänningslag. De skyddsrelaterade omständigheter som hittills har lett till uppehållstillstånd av humanitära skäl bör i fortsättningen bedömas inom ramen för skyddsbestämmelserna, och dessa bör därför vidgas.

Propositionen kommer att innehålla förslag till den största reformen någonsin på migrationsområdet. De praktiska förberedelserna inleddes redan i höstas för att möjliggöra ett så snabbt ikraftträdande som möjligt.

Ytterligare åtgärder förbereds. De gäller bland annat en utvidgning av flyktingbegreppet så att förföljelse på grund av kön eller sexuell läggning inryms i detta begrepp. Dessutom förbereds en lagändring som stärker skyddet för den som vittnar i tribunaler och deras anhöriga. En rad andra åtgärder planeras vidare för att stärka asylsökande barns ställning.

Anf. 16 SVEN BRUS (kd):

Herr talman! Jag vill naturligtvis tacka statsrådet för svaret, men jag måste samtidigt säga att jag är ganska bekymrad över innehållet.

Själva budskapet i min interpellation var att den svenska asylpolitiken, såsom den har utvecklats och såsom den befinner sig, har drabbats av en allvarlig förtroendekris. Min fråga var då vilka åtgärder det ansvariga statsrådet tänker vidta för att återställa förtroendet för den här politiken. När jag läser statsrådets svar och hör det här i kammaren i dag undrar jag om vi befinner oss i samma verklighet.

Enligt Barbro Holmberg står allt ganska väl till i den bästa av världar. Ett och annat på marginalen återstår kanske att göra, men även här pågår arbetet för fullt. Så ska man läsa statsrådets svar. Jag vet att Barbro Holmberg befinner sig mitt i den politiska hetluften, och just därför förundras jag över svaret.

Jag skulle kunna räkna upp ett antal exempel på det jag kallar förtroendekris, framkallad av icke-beslut från regeringens sida, av passivitet och okänslighet men ofta också av ett slags medveten utmaning av det politiska systemet. På vilket annat område, herr talman, kommer regeringen gång på gång till riksdagen med förslag som uppenbart har en riksdagsmajoritet emot sig, som man vet har en riksdagsmajoritet emot sig?

Det tar fem år att verkställa ett enigt riksdagsbeslut om en ny instans- och processordning. Statsrådet har tidigare här i dag på förmiddagen sagt att regeringen alltid har varit för den här reformen. Men den politiska handlingskraften i frågan har varit minst sagt lam. Det var först efter ett politiskt ultimatum från samarbetspartierna som det blev möjligt att genomföra det som tidigare varit så omöjligt och förenat med så många hinder. Sådana kovändningar under den politiska galgen inger inte förtroende. Det är inte ägnat att öka förtroendet för den här politiken.

Ansvar för de ensamkommande barnen har begravts i årslånga överväganden på departementet. Den akuta situationen för mer än hundra barn i Sverige är den att dessa barn svävar i direkt livsfara, och hela frågan har hänvisats till den nationella samordnarens långtidsuppdrag. Statsrådet upprepar med envishet att detta finns bara i Sverige – precis som om det inte skulle göra det extra angeläget att hantera frågan. Det finns ju faktiskt i Sverige.

Kristna konvertiter avvisas till länder med sharialagstiftning där de riskerar dödsstraff. Mitt i allt detta uppskattar rikskriminalen att 1 500 krigsförbrytare lever under skydd i Sverige. Det är absurt när sjuka barn skickas ut ur landet, samtidigt som vi härbärgerar krigsförbrytare. En rapport från en FN-kommitté i januari i år riktar allvarlig kritik mot Sverige för hanteringen av barn i asylprocesser. Listan skulle kunna göras lång.

Barbro Holmberg! Allt står inte väl till i den svenska asylpolitiken. Jag menar fortfarande att vi har en förtroendekris, en djup sådan, och det krävs mer än marginella åtgärder för att återställa detta förtroende.

Just dessa veckor växer det fram en folkrörelse i hela landet av både sorg och indignation över bristen på medmänsklighet i asylpolitiken. Jag tänker på det så kallade påskuppropet, som startats av Sveriges Kristna Råd och som har fått en bred uppslutning från partier, organisationer och massor av enskilda människor. I min interpellation har jag nämnt påskuppropet som ett av flera exempel på förtroendekrisen. Men enligt statsrådet finns det tydligen ingen sådan kris.

Jag måste få fråga hur statsrådet ser på detta upprop som organisationer står bakom och som hittills har fått tiotusentals namnunderskrifter. Jag har försökt sondera hur stor uppslutning det här hittills har fått, men det är svårt att få grepp om det. Men den entydiga bilden är att det har en mycket stor uppslutning. Menar statsrådet att detta uttryck för kritik är ogrundat? Är den allvarliga kritiken bara tagen ur luften?

Anf. 17 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Jag är ledsen om Sven Brus uppfattade mitt svar som att allting står rätt till. Så är det naturligtvis inte. Allt står definitivt inte rätt till i asylpolitiken. Jag har nämnt en rad olika saker i samband med den tidigare interpellationen.

Vi har i dag ett system där människor inte riktigt accepterar besluten och inte heller förstår besluten, därför att de baseras på underlag som till exempel delvis är hemligt. Så kan vi inte ha det, utan vi måste ha en större öppenhet och en större muntlighet i asylprocessen. Det är också därför som den nya instans- och processordningen kommer till stånd.

Jag vill bara säga någonting om detta att det skulle ta fem år för regeringen att verkställa beslut. Sven Brus vet mycket väl att så inte är fallet.

Sven Brus är mycket väl medveten om att regeringen 2002 lade ett förslag om en sådan här reform till Lagrådet och att Lagrådet avstyrkte på det bestämdaste och ställde en rad olika krav på förändringar innan reformen skulle kunna träda i kraft. Det är de förändringarna som vi nu har arbetat med. I den remiss som nu läggs till Lagrådet har vi åtgärdat alla de synpunkter som Lagrådet hade. Sven Brus är mycket väl medveten om att det förhåller sig på det sättet.

Vi har naturligtvis andra problem. Ett problem är det som påskupp-ropet tar fasta på, som nämndes tidigare. Ett problem är att vi håller på att få en förskjutning av fokus i flyktingpolitiken, från skyddsbehov till humanitära skäl. Det är också någonting som tillmötesgår påskupppropets krav, att vi måste se över lagstiftningen när det gäller skydd så att människor som verkligen behöver skydd får det inom ramen för de skyddsbestämmelser som vi har.

Då måste vi titta: Stämmer de skyddsbestämmelserna med de människor som kommer i dag och med de problem som de bär på? Då ser vi att de inte riktigt gör det. Det är precis av det skälet som vi nu föreslår en utvidgning av skyddsbegreppet, så att människor som går år ut och år in och kanske så småningom får uppehållstillstånd av humanitära skäl kommer att få det mycket tidigare. Då kommer de att få det av skydds-skäl.

Jag tycker att det är en väldigt viktig förändring. Det är också det som påskupppropet, Sven Brus och andra partier i riksdagen har pekat på. Det är någonting som jag tror är viktigt att genomföra.

Visst finns det problem, och visst finns det lösningar på de problemen. Men det är också så, som Sven Brus vet, att det inte går att ändra lagstiftning över en natt, utan det ställs krav på beredning och sådana saker. Jag tycker ändå att vi har kommit ganska långt när det gäller de här förändringarna, som åtgärdar en del av problemen.

Det finns ett grundläggande problem, som handlar om att väldigt många som kommer hit kanske inte har asylskäl utan kommer att få nej. De får nej i det här systemet, och de kommer sannolikt att få nej också i ett domstolssystem. Vi måste se att det är det grundläggande dilemmat i flyktingpolitiken och asylpolitiken, att vissa människor kommer att få ett nej oavsett hur systemet ser ut.

Anf. 18 SVEN BRUS (kd):

Herr talman! På hösten 2001 fattade riksdagen ett enigt beslut om att lägga ned Utlänningsnämnden och genomföra den reform som Nipputredningen i princip hade föreslagit. Ikraftträdandet av den nya ordningen kommer att ske den 1 januari 2006. Mellan de två tidpunkterna har det gått fem år. Det vidhåller jag fortfarande.

Jag vet naturligtvis att det inte bara är att trycka på en knapp, utan utlänningslagen ska ändras efter Lagrådets kritik. Och det är ett förberedelsearbete som ska göras.

Barbro Holmberg säger att jag vet. Då kontrar jag med att säga att Barbro Holmberg också vet att konstitutionsutskottet har kritiserat den här processen, hur den har skötts och gått till. Vi har suttit i samtal, både Barbro Holmberg och jag och andra partiföreträdare. Jag har också samtalat med Barbro Holmbergs företrädare och försökt att trycka på tempot

i genomförandet av det här. Intresset har inte varit alldeles på topp, om jag uttrycker mig milt och försiktigt, från regeringens sida.

Detta kan vi naturligtvis gräla om länge, men nu är vi ändå på väg in i den här nya ordningen, och det välkomnar jag. Barbro Holmberg kallar det för den största reformen någonsin på migrationsområdet. Det är naturligtvis starka ord, men jag hoppas att den här reformen kan leva upp till den benämningen. Men, som sagt, om regeringen hade haft en större respekt för fattade riskdagsbeslut hade vi kommit betydligt fortare fram.

Jag ska gå tillbaka till påskuppropet och förtroendefrågan. Jag skulle vilja stanna en stund till vid detta. Jag vet att statsrådet för en stund sedan diskuterade den så kallade amnestifrågan här. Det är en av huvudpunkterna i det som kyrkorna har tagit upp i sitt påskupprop. Det finns kanske inte anledning att upprepa den förra debatten just nu, men jag saknar ändå en idé från statsrådet och regeringen kring hur den nya instans- och processordningen ska kunna ges en någorlunda rimlig möjlighet att starta utan en stor belastande ryggsäck av gamla ärenden.

Och om det nu är så tabubelagt att över huvud taget diskutera någon form av nollställning borde väl statsrådet ha någon annan lösning att peka på. Själv tycker jag att ordet amnesti leder tanken fel. Jag föredrar ordet nollställning. Att det här skulle stå i strid med varje tanke på rättstrygghet är ett påstående som i så fall faller tillbaka på regeringen själv som ju faktiskt flera gånger under 80- och 90-talet har föreslagit och genomfört så kallade väntetidsregler och liknande.

Jag sade också i mitt förra inlägg att asylpolitiken möter kritik från olika utgångspunkter. Jag skulle vilja stanna någon stund vid det också. Det finns krafter som använder den här politikens uppenbara brister i dunkla syften. Därför tror jag att det skulle vara av mycket stor betydelse om vi i den här kammaren kunde nå breda samförståndslösningar kring de här känsliga frågorna. Det är inte nödvändigt och kanske inte ens önskvärt med samsyn i alla andra frågor eller i så många frågor, men på det här området vore det en styrka, inte minst för politikens skull men främst för människornas skull. Vi har inget främlingsfientligt parti över huvud taget i den här kammaren och inget av stor betydelse i den svenska politiken. Låt oss tillsammans, Barbro Holmberg och jag och alla andra här, se till att det förblir på det sättet.

Statsrådet pekar på förslaget som kommer, att flyktningbegreppet ska vidgas till att omfatta kön och sexuell läggning. Det är bra. Det har vi kristdemokrater föreslagit länge. Vittneskyddet ska stärkas och så vidare. Men den sista meningen skulle jag vilja ta fasta på. Där sägs det att åtgärder planeras för att stärka asylsökande barns ställning. Vad innebär det konkret?

Anf. 19 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Vi ska kanske inte prata om historien och så vidare. Men jag måste ändå säga något. När Sven Brus säger att intresset inte har varit på topp känner jag att det inte stämmer. Det stämmer inte därför att jag har faktiskt arbetat med den här frågan från dag ett för att hitta en lösning som är en möjlig lösning och som är en hållbar lösning. Jag tycker nu att vi har fått det. Jag tror också att den process som har lett fram till det här kanske har varit bra. Vi har vänt på alla de stenar som över huvud taget finns. Det här är den största reformen på migrationspoliti-

kens område någonsin, och då tror jag att det är viktigt att man också vänder på de stenar som finns.

Sven Brus tar också upp begreppet nollställning. Jag skulle egentligen vilja ställa samma fråga till Sven Brus som jag ställde till Kalle Larsson tidigare. Vad menas med nollställning? Menar Sven Brus samma sak som Kalle Larsson, nämligen att man över huvud taget inte ska pröva någonting alls, utan alla som väntar ska få ett automatiskt uppehållstillstånd? Det vill säga att vi inte vet vilka de är. Vi har då inte identitet, eller det kanske faktiskt kan finnas människor med flyktingskäl som då visserligen får permanent uppehållstillstånd men som inte får sin flyktförklaring som de är berättigade till. Är det det som Sven Brus menar med nollställning? Jag tycker att det är viktigt att se vad det är vi diskuterar här egentligen.

Sedan gäller det åtgärder för att se till att den här reformen sker så smidigt som möjligt. Det är en rad åtgärder som regeringen har vidtagit för en bra tid sedan. Det handlar om att Migrationsverket arbetar väldigt mycket med att förbereda den här övergången, och det har de gjort under hela förra året, och de fortsätter under hela det här året. Det handlar om att både Utlänningsnämnden och Domstolsverket har i uppdrag att arbeta fram en så smidig lösning som möjligt. Vi har tillsatt en särskild utredare som också arbetar med att se till att det här ska ske så smidigt som möjligt. Vad som också är viktigt här är att vi har förstärkt Migrationsverkets och Utlänningsnämndens resurser så att de kan avgöra fler ärenden.

Jag tror precis som Sven Brus att det är väldigt viktigt att inte ha för stor balans, så att den här nya ordningen får en väldigt tung ryggsäck att bära. Då skulle jag vilja fråga Sven Brus: Vad är en för stor balans för någonting? Vi får nu en ordning där det handlar om ungefär 100 domare som kommer att döma. Om man tänker sig att 100 domare fattar två beslut per dag betyder det 200 beslut per dag. Det betyder alltså 1 000 beslut i veckan. Det betyder att om en månad har man arbetat av en balans på 4 000 ärenden. Det tycker jag är för mycket. Men man måste också se vad det är vi pratar om här, och det är viktigt för mig att få reda på det av Sven Brus.

Anf. 20 SVEN BRUS (kd):

Herr talman! Jag tror inte att det är möjligt att på 120 sekunder reda ut alla detaljer i hur en nollställning ska kunna gå till. Vi har från Kristdemokraterna svarat på kyrkornas påskupprop med några konkreta tankar kring hur det här ska gå till. Självklart ska man veta vilka människorna är. Det tycker jag är viktigt. Sedan ställer jag gärna upp på samtal kring tekniken. Men jag har ändå uppfattat tydliga signaler från Barbro Holmbergs och regeringens sida om att det här över huvud taget inte är intressant att diskutera. Det är så väsensfrämmande för regeringen att ens tänka i de här banorna, så att dörrarna har varit helt stängda. Om jag nu får uppfatta den här debatten som ett slags gläntande på den dörren kommer jag gärna till sådana samtal och deltar i dem, så kan vi tillsammans med mer tid än vad som står till förfogande nu reda ut tekniken. Jag tror inte att det är omöjligt om viljan finns.

Min grundinställning är: Visst, det finns en ”risk”, om jag får sätta ordet risk inom citattecken, att en för mycket skulle kunna få stanna i Sverige med en sådan här åtgärd. Men är det allvarliga och det farliga att någon för mycket skulle få stanna? Med tanke på den situation vi har hamnat i inom svensk asylpolitik tycker inte jag att det är det stora och allvarliga problemet, utan det allvarliga problemet är alla dem som far illa i systemet och som fortsätter att fara illa i systemet om vi inte gör någonting.

Sedan fick jag faktiskt inget svar på vad den här sista meningen innebär, om åtgärder för att stärka de asylsökande barnens ställning. Kan de apatiska barnen känna något hopp i den formuleringen?

Anf. 21 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s):

Herr talman! Jag ska vara väldigt kort. Nollställning innebär uppenbarligen för Sven Brus att man ska veta vilka de är. Det betyder att man ändå måste pröva identiteten. Jag utgår från att man också ska pröva om vederbörande har begått brott eller inte, och jag utgår också från att man måste pröva om det är en flyktingklassning eller inte. Det betyder att man ska ha en prövning, och det betyder i sin tur att tidsvinsten inte är så väldigt stor. Då kvarstår ändå min fundering kring vad vinsten är med det. Varför kan man då inte ändå pröva det som systemet är till för att pröva, nämligen om människor har skydd eller inte. Det är det som jag känner är viktigt i det här sammanhanget. Jag håller helt med Sven Brus om att det är människor som far illa i systemet. Jag välkomnar verkligen en dialog när det gäller förtroendet för systemet och asylpolitiken. Jag tror att det är väldigt viktigt, och jag hoppas att vi kan fortsätta debatten och dialogen kring vad det är som krävs för att vi ska kunna hitta bredare lösningar på det här området.

När det gäller asylsökande barn och de ensamkommande barnen, som Sven Brus har varit väldigt engagerad i, har vi lagt fram en proposition som handlar om att ge de ensamkommande barnen en god man som kan träda in i föräldrarnas ställe. Vi har också en utredning som handlar om ansvarsfördelningen mellan Migrationsverket å ena sidan och kommunerna å andra sidan.

När det gäller de apatiska barnen kommer vi säkert att ha mer diskussion om det på onsdag. Där har regeringen vidtagit en rad olika åtgärder för att se till att den lagstiftning som vi har om att barn som är livshotande sjuka ska få skydd i Sverige också vidmakthålls.

Överläggningen var härmed avslutad.

9 § Hänvisning av ärende till utskott

Föredrogs och hänvisades
Proposition
2004/05:116 till socialförsäkringsutskottet

10 § Bordläggning

Anmälades och bordlades

Propositioner

2004/05:111 Förstärkning av studiestödet
2004/05:112 Ändrade regler för bostadsbidrag
2004/05:113 Sparandedirektivet och kontrolluppgifter
2004/05:115 Lag om erkännande och verkställighet inom Europeiska unionen av frysningsbeslut
2004/05:129 En effektivare miljöprövning
2004/05:136 Stärkt skydd för ensamkommande barn
2004/05:137 Assisterad befruktning och föräldraskap
2004/05:140 Genomförande av transparensdirektivet
2004/05:144 Internationell rättslig hjälp i brottmål: Tillträde till 2000 års EU-konvention m.m.
2004/05:146 Vissa kupongskattefrågor, m.m.
2004/05:148 Utvidgad rätt till information för arbetstagarorganisationer
2004/05:149 Straffrättsliga åtgärder mot skatteundrandraganden avseende alkoholvaror, tobaksvaror och mineraloljeprodukter m.m.

Motioner

med anledning av prop. 2004/05:46 Avtal med Amerikas förenta stater om utlämning och om internationell rättslig hjälp i brottmål
2004/05:Ju36 av Peter Althin m.fl. (kd)

med anledning av prop. 2004/05:76 Privilegier och immunitet för Europeiska försvarsbyrån

2004/05:Fö41 av Berit Jóhannesson m.fl. (v)

2004/05:Fö42 av Lars Ångström och Lotta Hedström (mp)

med anledning av prop. 2004/05:84 Ledarhundar

2004/05:So14 av Elina Linna m.fl. (v)

2004/05:So15 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m)

med anledning av prop. 2004/05:107 Svenskt godkännande av fakultativt protokoll till FN:s konvention mot tortyr m.m.

2004/05:U9 av Agne Hansson m.fl. (c)

med anledning av prop. 2004/05:117 Skadestånd enligt konkurrenslagen, m.m.

2004/05:N19 av Per Bill m.fl. (m)

med anledning av prop. 2004/05:119 Ökad säkerhet i pass m.m.

2004/05:Ju37 av Jeppe Johnsson och Anders G Högmark (m)

2004/05:Ju38 av Anna Grönlund Krantz och Gunnar Nordmark (fp)

2004/05:Ju39 av Cecilia Widegren och Ulf Sjösten (m)

2004/05:Ju40 av Camilla Sköld Jansson m.fl. (v)

2004/05:Ju41 av Beatrice Ask m.fl. (m)

2004/05:Ju42 av Johan Pehrson m.fl. (fp)

med anledning av prop. 2004/05:123 Stärkt rättssäkerhet och vårdinnehåll i LVM-vården m.m.

2004/05:So16 av Ulrik Lindgren och Chatrine Pålsson (kd)

2004/05:So17 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp)

2004/05:So18 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m)

2004/05:So19 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m)

Prot. 2004/05:97
4 april

med anledning av prop. 2004/05:128 Lönegaranti vid gränsöverskridande situationer

2004/05:L14 av Jan Ertsborn m.fl. (fp)

2004/05:L15 av Yvonne Andersson m.fl. (kd)

med anledning av skr. 2004/05:93 Redovisning av regeringens insatser för barn och unga i statsbudgeten för år 2005

2004/05:Fi8 av Ingrid Burman m.fl. (v)

2004/05:Fi9 av Cecilia Magnusson (m)

2004/05:Fi10 av Mikael Odenberg m.fl. (m)

2004/05:Fi11 av Mats Odell m.fl. (kd)

med anledning av skr. 2004/05:95 Sverige i Förenta nationerna 2003–2004

2004/05:U10 av Lotta Hedström (mp)

2004/05:U11 av Cecilia Wigström m.fl. (fp)

2004/05:U12 av Holger Gustafsson m.fl. (kd)

med anledning av framst. 2004/05:RRS16 Riksrevisionens styrelses framställning angående beräkningen av utgifterna för anslaget till sjukpenning

2004/05:Sf22 av Anna Lilliehöök (m)

med anledning av framst. 2004/05:RRS17 Riksrevisionens styrelses framställning angående användningen av inkomstavdrag m.m. i statsbudgeten

2004/05:Fi12 av Karin Pilsäter m.fl. (fp)

med anledning av framst. 2004/05:RRS18 Riksrevisionens styrelses framställning angående regeringens styrning av statliga bolag

2004/05:N20 av Eva Flyborg m.fl. (fp)

2004/05:N21 av Maria Larsson m.fl. (kd)

med anledning av framst. 2004/05:RRS19 Riksrevisionens styrelses framställning angående arbetet med att förverkliga FN:s barnkonvention i Sverige

2004/05:So20 av Ulla Hoffmann och Kalle Larsson (v)

2004/05:So21 av Ingrid Burman m.fl. (v)

2004/05:So22 av Cristina Husmark Pehrsson m.fl. (m, fp)

2004/05:So23 av Kerstin Heinemann m.fl. (fp)

2004/05:So24 av Annika Qarlsson m.fl. (c)

med anledning av redog. 2004/05:RRS21 Riksrevisionens styrelses redogörelse angående miljömålsrapporteringen
2004/05:MJ22 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd, m, fp, c)

Socialförsäkringsutskottets betänkanden
2004/05:SfU10 Migration och asylpolitik
2004/05:SfU11 Riksrevisionens granskning av Försäkringskassans köp av tjänster för rehabilitering

Socialutskottets betänkande
2004/05:SoU9 Alkoholpolitik

Arbetsmarknadsutskottets betänkande
2004/05:AU5 Diskriminering

Bostadsutskottets betänkande
2004/05:BoU3 Herrelösa fastigheter samt ansvar för konkurskostnader

Finansutskottets betänkanden
2004/05:FiU22 Vissa förvaltningspolitiska frågor
2004/05:FiU24 Finansiella säkerheter

Lagutskottets betänkanden
2004/05:LU16 Vissa frågor rörande fastigheter
2004/05:LU17 Ersättningsrättsliga frågor
2004/05:LU21 Förvaltningsberättelsens innehåll

11 § Anmälan om interpellationer

Anmäldes att följande interpellationer framställdes

den 29 mars

2004/05:497 av *Annika Qarlsson* (c) till statsrådet Lena Sommestad
Dalsland som pilotområde för lokalt beslutat strandskydd
2004/05:498 av *Peter Althin* (kd) till justitieminister Thomas Bodström
Okonventionella spaningsmetoder
2004/05:499 av *Carl B Hamilton* (fp) till justitieminister Thomas Bodström
Krav på kollektivavtal vid offentlig upphandling
2004/05:500 av *Tobias Krantz* (fp) till statsrådet Sven-Erik Österberg
Den svenska statsförvaltningens integritet och oväld

den 30 mars

2004/05:501 av *Anita Brodén* (fp) till statsrådet Lena Sommestad
Miljöklassning av dieselbränslen
2004/05:502 av *Tuve Skånberg* (kd) till utbildnings- och kulturminister
Leif Pagrotsky
Den nordiska språkförståelsen

2004/05:503 av andre vice talman *Kerstin Heinemann* (fp) till statsrådet Ylva Johansson

Försäljning av receptbelagda läkemedel på Internet

2004/05:504 av *Christer Winbäck* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Möjligheter till rättsprocess för mobbade

den 31 mars

2004/05:505 av *Carl B Hamilton* (fp) till statsrådet Hans Karlsson

Indragen a-kassa vid uteblivet deltagande i LO-demonstration

den 1 april

2004/05:506 av *Bengt-Anders Johansson* (m) till statsrådet Lena Somestad

Blyammunitionsförbudet

2004/05:507 av *Jan Lindholm* (mp) till statsrådet Ulrica Messing

Relationen mellan lokaldemokrati och mobiltelefoni

Interpellationerna 2004/05:497–505 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 5 april.

Interpellationerna 2004/05:506 och 507 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 april.

12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställdes

den 29 mars

2004/05:1327 av *Annika Carlsson* (c) till näringsminister Thomas Östros

Ägaransvar i statliga bolag

2004/05:1328 av *Cecilia Wikström* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Terroristsamordnare

2004/05:1329 av *Karin Granbom* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Kortad gallringstid i belastningsregistret för ungdomar

2004/05:1330 av *Peter Althin* (kd) till justitieminister Thomas Bodström

Rättssäkerheten vid hemlig teleavlyssning och teleövervakning

2004/05:1331 av *Johan Pehrson* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Polisens bekämpning av illegal läkemedelshandel på Internet

2004/05:1332 av *Anna Lilliehöök* (m) till statsrådet Hans Karlsson

Allt yngre förtidspensionärer

2004/05:1333 av *Krister Hammarbergh* (m) till statsrådet Ulrica Messing

Kompensation till Boden

Prot. 2004/05:97
4 april

2004/05:1334 av *Christer Nylander* (fp) till statsrådet Lena Hallengren
Köer till förskolan

2004/05:1335 av *Axel Darvik* (fp) till statsrådet Ibrahim Baylan
Skriftliga omdömen i grundskolan

2004/05:1336 av *Louise Malmström* (s) till statsrådet Ibrahim Baylan
Motverkande av könsbundna utbildningsval

den 30 mars

2004/05:1337 av *Jörgen Johansson* (c) till justitieminister Thomas Bodström

Polisens tjänstevapen

2004/05:1338 av *Cecilia Wikström* (fp) till utrikesminister Laila Freivalds

EU:s uppförandekod för vapenexport

2004/05:1339 av *Gunnar Nordmark* (fp) till statsrådet Ulrica Messing
Underhåll av vägar

2004/05:1340 av *Marietta de Pourbaix-Lundin* (m) till statsrådet Ulrica Messing

Räddningshelikoptrar på Berga

2004/05:1341 av *Lennart Kollmats* (fp) till statsrådet Ulrica Messing
Sjömansbibliotekens framtid

2004/05:1342 av *Anita Brodén* (fp) till statsrådet Lena Sommestad
Timmerlagring i sjöar

den 31 mars

2004/05:1343 av *Carl B Hamilton* (fp) till statsminister Göran Persson
Nomineringen av kandidat till posten som chef för Världsbanken

den 1 april

2004/05:1344 av *Ingemar Vänerlov* (kd) till statsrådet Ulrica Messing
Förändrad bouppteckningsverksamhet

2004/05:1345 av *Inger René* (m) till statsrådet Morgan Johansson
Fullgott skydd för misshandlade kvinnor

2004/05:1346 av *Torkild Strandberg* (fp) till justitieminister Thomas Bodström

Polisens uppgifter

den 4 april

2004/05:1347 av *Gudrun Schyman* (-) till justitieminister Thomas Bodström

Barns trygghet vid vårdnads- och umgängestvister

2004/05:1348 av *Carina Hägg* (s) till justitieminister Thomas Bodström
Svensk hållning i OSSE:s kamp mot kvinnohandel

2004/05:1349 av *Anders G Högmark* (m) till statsrådet Ulrica Messing
Stöd till vägarna

2004/05:1350 av *Veronica Palm* (s) till utrikesminister Laila Freivalds
Västsahara

2004/05:1351 av *Gudrun Schyman* (-) till socialminister Berit Andnor
Barns trygghet vid vårdnads- och umgängestvister

Prot. 2004/05:97
4 april

Frågorna 2004/05:1327–1346 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 5 april.

Frågorna 2004/05:1347–1351 redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 12 april.

13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmäldes att skriftliga svar på följande frågor inkommit

den 24 mars

2004/05:1248 av *Gunnar Andrén* (fp) till statsminister Göran Persson
Riksrevisionens granskningsrapporter

2004/05:1270 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till utrikesminister Laila Freivalds
Presidentvalet i Togo

den 30 mars

2004/05:1249 av *Kent Olsson* (m) till vice statsminister Bosse Ringholm
Stöd till spelberoende

2004/05:1281 av *Krister Örnfjäder* (s) till finansminister Pär Nuder
Ökade möjligheter att arbetspendla

2004/05:1284 av *Torsten Lindström* (kd) till statsrådet Ibrahim Baylan
Grön flagg och hållbar utveckling i skolan

2004/05:1289 av *Lena Adelsohn Liljeroth* (m) till statsrådet Hans Karlsson
Sjuklön för skönhetsoperationer

2004/05:1292 av *Torsten Lindström* (kd) till justitieminister Thomas Bodström
Tullen i Västerås

2004/05:1301 av *Luciano Astudillo* (s) till statsrådet Ibrahim Baylan
Ökad segregation i gymnasieskolan

2004/05:1305 av *Ulrik Lindgren* (kd) till socialminister Berit Andnor
Bilstödet

2004/05:1312 av *Lena Adelsohn Liljeroth* (m) till utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky
Digital-tv och hörselskadade

den 31 mars

2004/05:1246 av *Carina Hägg* (s) till statsrådet Carin Jämtin
Fistula

2004/05:1283 av *Peter Pedersen* (v) till vice statsminister Bosse Ringholm
Kampsporter på lika villkor

2004/05:1286 av *Anna Lilliehöök* (m) till statsrådet Ylva Johansson
Svenska patienters möjlighet till vård utomlands
2004/05:1287 av *Elina Linna* (v) till statsrådet Ylva Johansson
Bristande jämställdhet i vården
2004/05:1290 av *Luciano Astudillo* (s) till statsrådet Barbro Holmberg
Vård av apatiska flyktingbarn
2004/05:1291 av *Krister Hammarbergh* (m) till justitieminister Thomas Bodström
Indragandet av passexpeditioner
2004/05:1293 av *Johan Andersson* (s) till justitieminister Thomas Bodström
Regler kring avhysning
2004/05:1294 av *Tobias Krantz* (fp) till näringsminister Thomas Östros
Jobbflykt från Jönköpings län
2004/05:1295 av *Carl B Hamilton* (fp) till näringsminister Thomas Östros
Frihandel EU–Ukraina
2004/05:1297 av *Anna Lilliehöök* (m) till statsrådet Hans Karlsson
Avgiftsberäkning till sjukförsäkringen
2004/05:1298 av *Harald Nordlund* (fp) till statsrådet Lena Sommestad
Hållbar utveckling
2004/05:1302 av *Lars-Ivar Ericson* (c) till utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky
Designutbildning
2004/05:1306 av *Bo Bernhardsson* (s) till samhällsbyggnadsminister Mona Sahlin
Elnätbolagens ekonomi
2004/05:1307 av *Gustav Fridolin* (mp) till statsrådet Barbro Holmberg
Barnavvisningar
2004/05:1308 av *Yilmaz Kerimo* (s) till utrikesminister Laila Freivalds
Turkiets förtryck av assyrier/syrianer
2004/05:1309 av *Mona Jönsson* (mp) till utrikesminister Laila Freivalds
Statslösa palestinier
2004/05:1310 av *Rosita Runegrund* (kd) till finansminister Pär Nuder
Skärgårdsboende och konsekvenser av miljöskatter
2004/05:1311 av *Rolf Gunnarsson* (m) till försvarsminister Leni Björklund
Möjligheter till övning
2004/05:1313 av *Rolf Gunnarsson* (m) till statsrådet Ibrahim Baylan
Musikkonservatoriet i Falun
2004/05:1314 av *Tina Acketoft* (fp) till statsrådet Ibrahim Baylan
Självförsvarsutbildning i skolan
2004/05:1315 av *Liselott Hagberg* (fp) till vice statsminister Bosse Ringholm
Kommunala nyval
2004/05:1317 av *Anne-Marie Ekström* (fp) till statsrådet Barbro Holmberg
Åldersbestämning av flyktingar
2004/05:1318 av *Birgitta Ohlsson* (fp) till utrikesminister Laila Freivalds
Demokratin i Somaliland

2004/05:1319 av *Karin Åström* (s) till socialminister Berit Andnor
Socialbidragskostnader

2004/05:1320 av *Anita Sidén* (m) till statsrådet Ylva Johansson
Det rättspsykiatriska omhändertagandet

2004/05:1321 av *Carina Adolfsson Elgestam* (s) till statsrådet Ylva Johansson
Tillgång till mobiltelefon för psykdömda

2004/05:1322 av *Harald Nordlund* (fp) till statsrådet Hans Karlsson
Förtroendet för arbetsförmedlingarna

2004/05:1324 av *Henrik von Sydow* (m) till justitieminister Thomas Bodström
Rättegångskostnader i utländska civilprocesser om patentintrång

Prot. 2004/05:97
4 april

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 5 april.

14 § Kammaren åtskildes kl. 13.12.

Förhandlingarna leddes av förste vice talmannen.

Vid protokollet

PER PERSSON

/Monica Gustafson

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Anmälan om kompletteringsval till konstitutionsutskottet och kulturutskottet	1
3 § Meddelande om frågestund	1
4 § Meddelande om särskild debatt	1
5 § Anmälan om fördröjda svar på interpellationer	2
6 § Svar på interpellation 2004/05:456 om anhöriginvandring	3
Anf. 1 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	3
Anf. 2 ROSITA RUNEGRUND (kd)	3
Anf. 3 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	4
Anf. 4 ROSITA RUNEGRUND (kd)	5
Anf. 5 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	5
Anf. 6 ROSITA RUNEGRUND (kd)	6
Anf. 7 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	7
7 § Svar på interpellation 2004/05:460 om amnesti i asylprocessen	7
Anf. 8 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	7
Anf. 9 KALLE LARSSON (v)	8
Anf. 10 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	9
Anf. 11 KALLE LARSSON (v)	10
Anf. 12 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	11
Anf. 13 KALLE LARSSON (v)	12
Anf. 14 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	13
8 § Svar på interpellation 2004/05:468 om den svenska asylpolitiken	13
Anf. 15 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	13
Anf. 16 SVEN BRUS (kd)	14
Anf. 17 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	15
Anf. 18 SVEN BRUS (kd)	16
Anf. 19 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	17
Anf. 20 SVEN BRUS (kd)	18
Anf. 21 Statsrådet BARBRO HOLMBERG (s)	19
9 § Hänvisning av ärende till utskott	19
10 § Bordläggning	20
11 § Anmälan om interpellationer	22
12 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	23
13 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	25
14 § Kammaren åtskildes kl. 13.12.	27